

המשמעות הכלכלית של הרפורמה במשק החשמל מבט לעתיד

חן הרצוג, שותף וכלכלן ראשי, BDO

הכשל התחרותי במשק החשמל – העדר הפרדה בין מקטע ההולכה והחלוקה

- "פעילותה המקבילה של חברת החשמל במקטעי שרשרת החשמל מונעת התפתחותה של תחרות"
- "החשש לפגיעה במתחרים כתוצאה משליטת חברת החשמל במערך ההולכה הינו חשש מתמשך. באמצעות רשת ההולכה תאווין התחרות במקטע הייצור ... כל גורם בשוק הפרטי המעוניין בהקמת תחנת כוח פרטית תלוי לחלוטין בחברת החשמל"

רפורמה בשוק דינמי וצומח

- רפורמת הסלולר

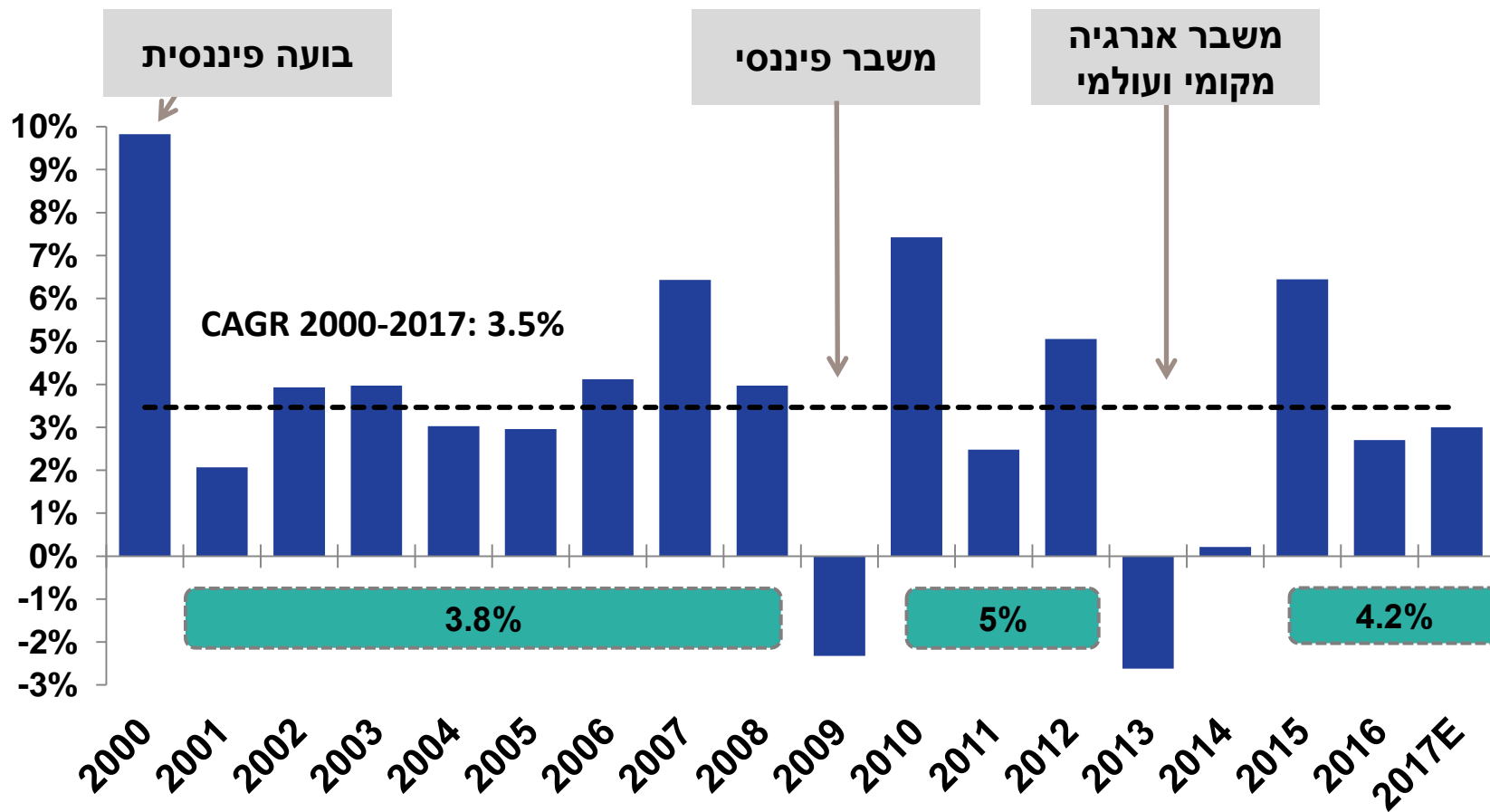
עידוד כניסת שחקנים חדשים

רפורמה בשוק סטטי ורווי

- פיצול בז"ן
- נשר מכירת הרטוב

שינוי בעלות על נכסים קיימים

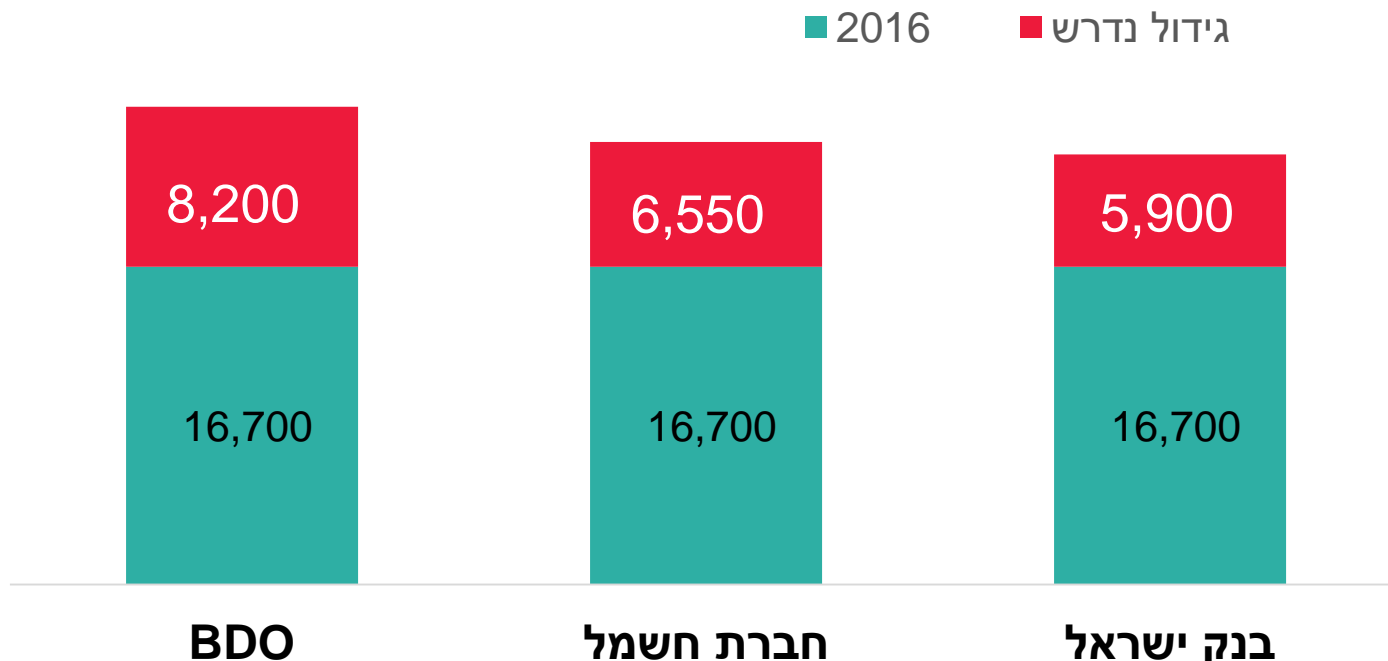
**תכנון הרפורמה במשק החשמל מחייבת אפיון השוק -
האם השוק דינמי או סטטי?**

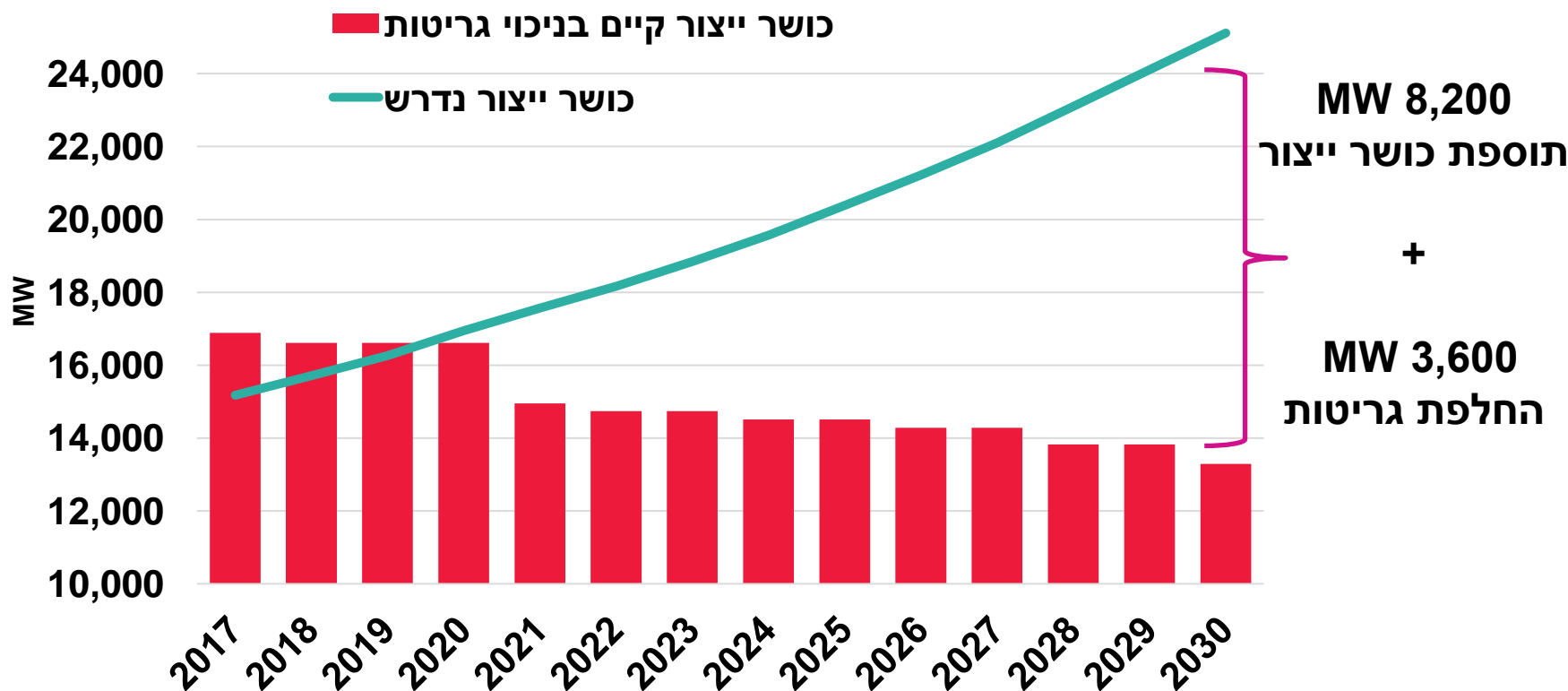
מקור: ניתוחי BDO, חברת החשמל והלמ"ס

שוק החשמל גדל בקצב מואץ, ההאטה בעשור האחרון היתה חד-פעמית

תוספת כושר יצור חשמל נדרשת לשנת 2030 השוואת תחזיות (MW)

כושר ייצור נדרש לעומת קיים 2017-2030

מקור: ניתוחי BDO, חברת החשמל ורשות החשמל

עד שנת 2030 נדרשת הקמת של מעל MW 10,000 (ללא מתחדשות) הרפורמה היתה צריכה להתמקד בהשקעה יעילה ותחרותית שלהם

מכירת ארבעה אתרי ייצור: אשכול, רידינג, רמת חובב ואלון תבור

הקמת שתי תחנות כוח חדשות מסוג מחז"מ להחלפת יחידות 1-4 בתחנת הכוח הפחמית אורות רבין

ניהול המערכת - הוצאת מנהל המערכת ומחלקות התכנון במחוזות מחברת החשמל

שינוי המבנה הארגוני - צמצום מספר המחוזות בחברת החשמל מ-5 ל-3

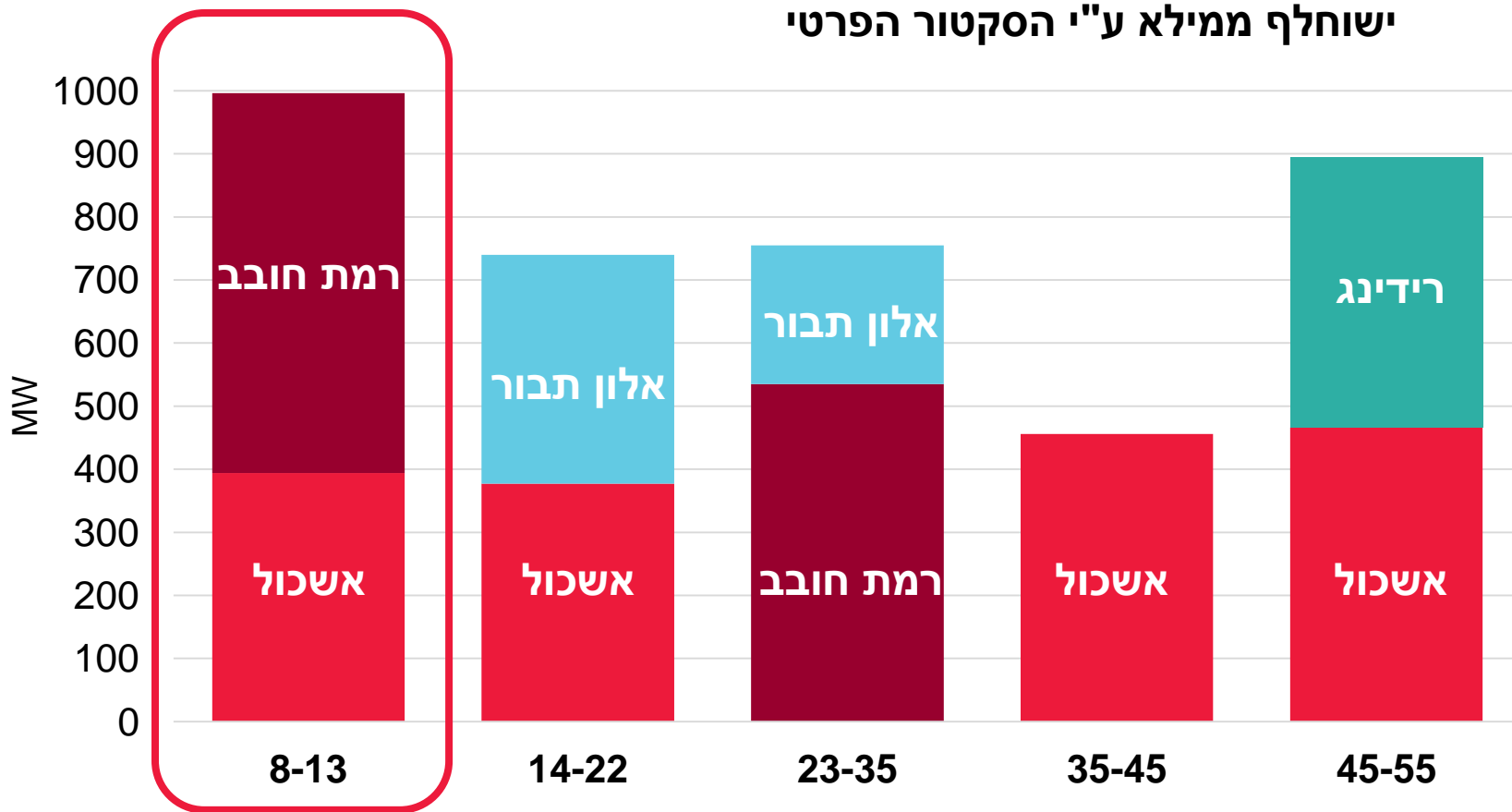
עובדים - פרישה של 1,500-2,000 עובדים תוך שבע שנים, מענק פרישה של 120% מהשכר. תוספת של 2,000 ₪ לשכר הפנסיוני לעובדים הנשארים

תמהיל גילאי תחנות המיועדות למכירה ברפורמה

תחנות שיהיו פעילות בשנת 2040

תחנות לשחלוף –

ישוחלף ממילא ע"י הסקטור הפרטי

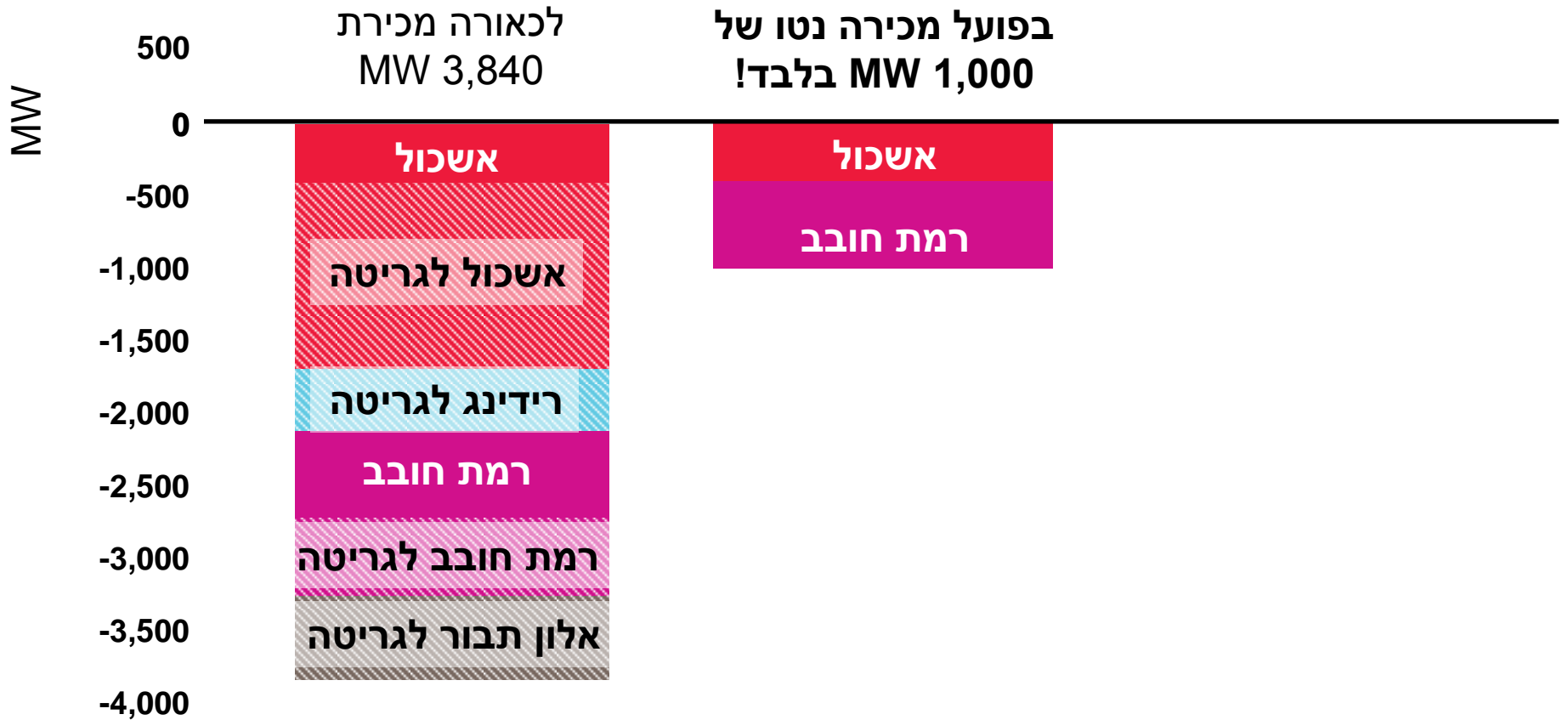

גיל יחידות הייצור בשנת 2022

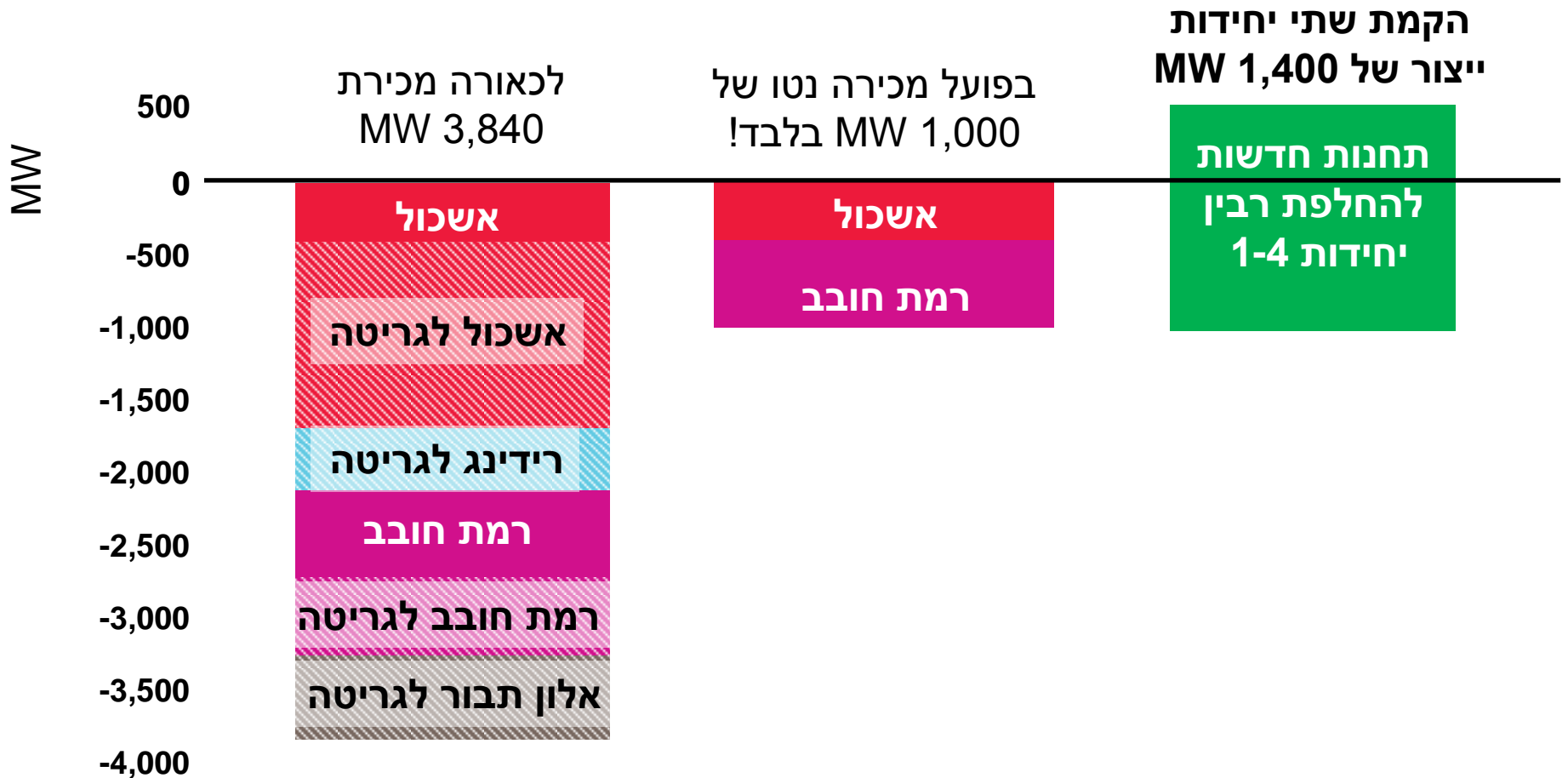
לכאורה, מכירה של 4 אתרים עם MW 3,840

לכאורה, מכירה של 4 אתרים עם MW 3,840 המכירה נטו – MW1,000 (השאר משוחלפות ממילא)

לכאורה, מכירה של 4 אתרים עם MW 3,840 בפועל – גידול של MW400 בכושר יצור חח"י לשנת 2040

התוצאה הסופית – גידול נטו של MW400 בכושר הייצור של חח"י לעומת המצב ללא רפורמה

סיכום השפעת הרפורמה על כושר הייצור של חח"י בשנת 2040

מכירה נטו	גריטות עד 2040	כושר ייצור נקוב	מתחמים למכירה
404	1,289	1,693	אשכול
-	428	428	רידינג
602	535	1,137	רמת חובב
-	580	580	אלון תבור
1,006	2,832	3,838	סה"כ
1,400		1,400	הקמת תחנות להחלפת אורות רבין יחידות 1-4 ע"י חח"י
-394			ירידת כושר הייצור של חח"י בעקבות יישום הרפורמה

בטווח הארוך, הרפורמה המוצעת מגדילה את כושר הייצור של חח"י

נתח השוק של חח"י בשנת 2030 עם ובלי הרפורמה

ללא רפורמה	עם רפורמה	MW
9,580	9,240	כושר יצור חח"י
25,000		סה"כ כושר יצור משקי (ללא מתחדשות)
38%	37%	נתח שוק חח"י (מכושר הייצור ללא מתחדשות)

רשות ההגבלים העסקיים – אין לאפשר הגדלת כושר יצור חח"י, גם לא באמצעות שחלופים

- "הגדלת היקף הייצור על ידי חברת החשמל צפויה לחתור תחת התפתחות התחרות בשוק יצרנות החשמל"
- "חברת החשמל תהא רשאית לקבל רישיון עבור יחידת ייצור חדשה, במקום רישיון קיים של יחידה שחדלה מלפעול, רק [לאחר] הפרדה בין פעילויות הייצור, ההולכה והחלוקה. אסדרה זו ראויה ואנו ממליצים לאמצה."

הרפורמה בחברת החשמל צפויה להוביל לעליית תעריף החשמל

חח"י תקים תחנות חדשות
בעלות גבוהה מעלות
ההקמה של היח"פים

היח"פים יתחזקו תחנות
ישנות בעלות גבוהה מעלות
התחזוקה לחח"י

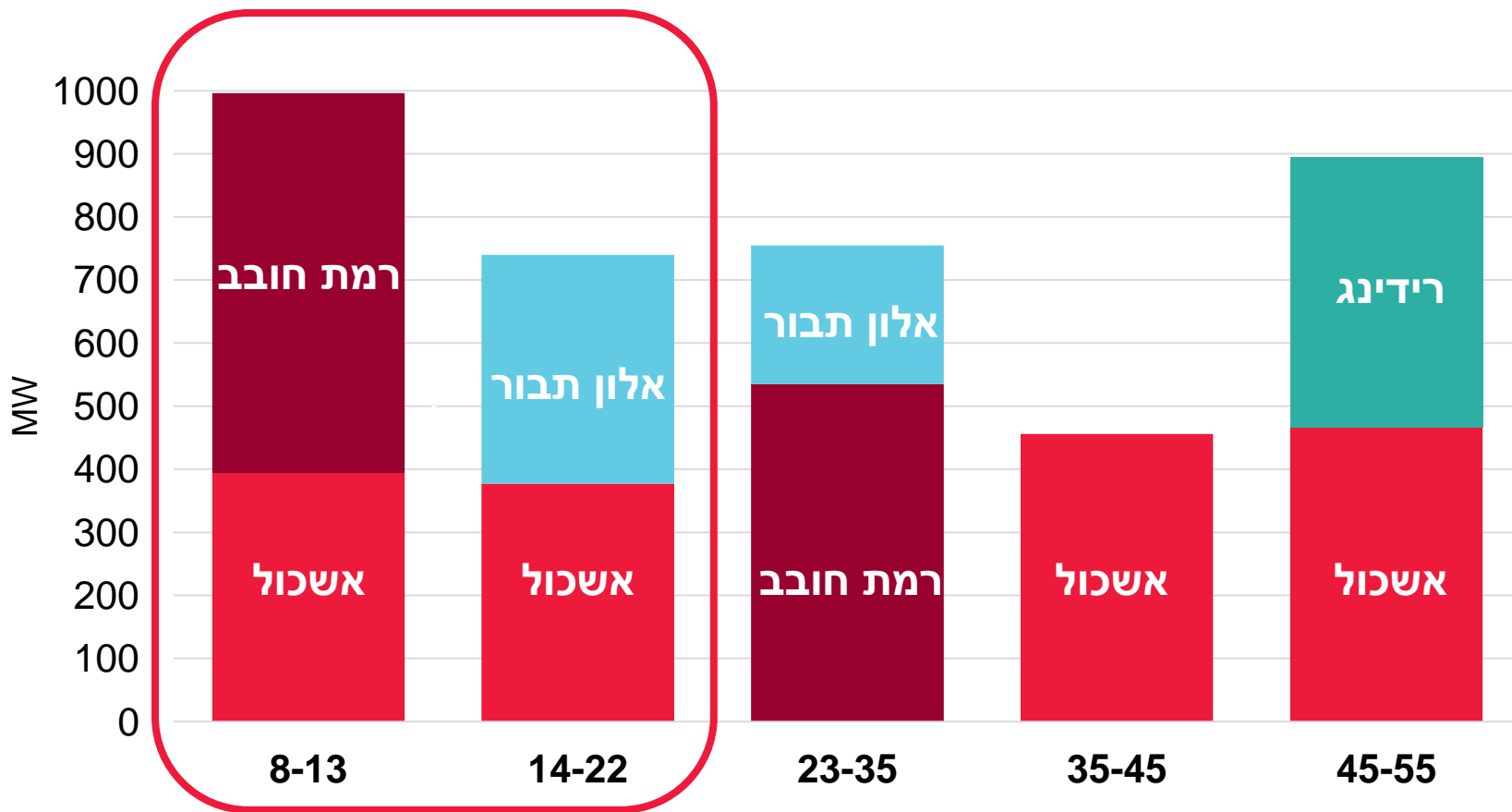
התוצאה תהיה התייקרות
תעריף החשמל של כ-5%
1 מיליארד ₪ לשנה

עדיף לא לעשות רפורמה בכלל, מאשר לעשות רפורמה גרועה

תמהיל גילאי תחנות המיועדות למכירה ברפורמה

תחנות שיהיו פעילות בשנת 2030

גיל יחידות הייצור בשנת 2022

עקרונות תחרותיים לרפורמה לפי רשות ההגבלים

א. מנהל המערכת יופרד הפרדה מלאה מחברת החשמל, ולא יהיה נתון לשליטתה או לבעלותה.

ב. מקטע הולכת החשמל יופרד הפרדה מלאה מחברת החשמל, ולא יהיה נתון לשליטתה או לבעלותה.

ג. מקטע החלוקה יופרד הפרדה מלאה מחברת החשמל, ולא יהיה נתון לשליטתה או לבעלותה.

ד. יש לקדם מכירת יחידות ייצור של חברת החשמל, בשלמותן, לצדדים שלישיים, על פני מכירה של 49% מההחזקות של חברת החשמל בכל יחידות הייצור.

ה. אשר ליחידות הייצור הקיימות של חברת החשמל, יש להתיר שדרוג, אך לא שחלוף או הרחבה, של תחנות קיימות

עדיף לא לעשות רפורמה בכלל, מאשר לעשות רפורמה גרועה

תודה רבה